

Predikan i Kindaholms församling 2014 av Tobias Bäckström

Söndag efter jul

"Guds barn"

Jer 31:15-17

Gal 4:4-7

Matt 2:13-23

Ps: 737, 744, 128, 429

Den klassiska bilden av flykten till Egypten visar Maria med det nyfödda Jesusbarnet på en åsna med Josef som går före och leder åsnan. Den heliga familjen är på flykt, på denna lilla familjs överlevnad hänger nu hela Guds frälsningsplan.

Jesus hann knappt födas innan han utsattes för livsfara. Den grymme Herodes får höra ryktet att Messias, en eventuellt kommande konkurrent om tronen har blivit född i Betlehem. Och för att ta det säkra för det osäkra beordrar han att samtliga gossebarn ska dödas. Inget får stå i vägen för hans makt.

Herodes den store föddes omkring 73 f kr och dog 4 f kr, 69 år gammal. Vi vet inte exakt vilket år Jesus föddes, men om det var omkring år 6 f Kr så betyder det att han redan var en gammal man. Eftersom livslängden inte var lika lång då som nu kan han knappast ha räknat med att leva tills den där eventuelle tronkonkurrenten blivit vuxen och utgjorde ett allvarligt hot. Ändå tog han till det här drastiska åtgärden.

Herodes var känd för sin grymhet, han låg bakom en lång rad av avrättningar inklusive egna familjemedlemmar. Barnamordet i Betlehem var inte det värsta som denne maktgalne despot gjorde.

Minnet av dessa barn har kyrkan hedrat med en alldeles särskild dag, idag den 28 dec: Värnlösa barns dag, eller som man tidigare kallade dagen Menlösa barns dag. De var oskyldiga barn som offrades för Kristi skull. Inte för att Gud ville deras död. Orsaken till massmordet fanns enbart i onda krafter. Ändå blev dessa barns död ett skydd för det nyfödda Jesus-barnet. Herodes trodde förmodligen att hotet var röjt ur vägen och brydde sig inte mer om saken.

Detta är en dag då alla oskyldiga barn står i centrum. Vi påminns om att Gud har en tanke med varje liv som föds. Det finns många barn som far illa, barn som utnyttjas, barn som tvingas bli soldater och barn som dödas.

I Sverige förekommer det inga massmord på nyfödda barn. Ändå blir det en tankeställare för oss, för alla de barn som *inte* tillåts födas. Att det varje år är ett antal barn som inte får komma till världen det är något som pågår i det tysta.

Den här frågan är väl ytterligare ett exempel på hur svårt det är att föra en debatt i Sverige om komplicerade etiska dilemman. De som försöker argumentera för en annan ståndpunkt än den rådande blir snabbt utesluten från debatten.

Men man kan ju fråga sig varför vi läser sådana här texter i jultid. Vad kan det tillföra i vår julstämning? Nu är bibelns texter inte tillrättalagda, de avspeglar en verklighet som ofta är

grym. De försöker inte försköna verkligheten. Och det är just därför som vi firar jul, för att världen ser ut som den gör. Hade inte ondskan funnits hade inte Jesus behövt födas. Och Gud kliver rakt in i det onda med öppna ögon när han blir människa. Han väjer inte utan väljer att utsättas för den fara som Herodes utgör.

Men de visar också hur Gud förutser och förekommer det onda. De tre individerna, Maria, Josef och Jesusbarnet framstår som så bräckliga och värnlösa, allt hänger på en skör tråd. Den heliga familjen är hotad mitt i en farlig värld. Ändå är de trygga. De har inga livvakter, inga arméer som skyddade dem, men de har Guds försyn. Gud skickar sin ängel som varnar dem i tid. Genom att följa dessa anvisningar var familjen verkligen trygg och säker.

Vi ser hur fokus flyttas från Maria till Josef. Det har handlat mycket om Maria hittills, Josef har funnits i bakgrunden och mest varit passiv. Men nu är det han som får änglabesök och Josef visar sig lika trogen som sin unga trolovade. Han följer ängelns anvisningar och bryter genast upp, trots att det är mitt i natten.

Det finns punkter i historien som liksom vävs samman med andra händelser. Det här är en sådan. 2000 år tidigare hade Israels folk blivit slavar i Egypten. Då gick Guds frälsning ut på att befria dem ur slaveriet. Mose ledde dem ut ur Egypten till det förlovade landet. Och nu är det Jesus som blev en flykting i Egypten och kallades tillbaka igen. Han kallades ut ur Egypten som profeten Jeremia profeterat om. ”Från Egypten kallade jag min son”. Mose blev också hotad till livet strax efter sin födelse. De egyptiska soldaterna hade order om att döda alla gossebarn som föddes av de hebreiska kvinnorna. Mose fick också fly, han var också en flykting. Och han var den som förverkligade Guds frälsningsplan för folket.

Nu är det Jesus som är den nya Mose. Mose blir en urtyp för Kristus. Historien vävs samman, men historien upprepas inte. Det nya som sker är större, nu handlar det inte bara om Israels folk, nu gäller det alla folk. Och frälsningen gäller inte befrielse från ett jordiskt slaveri. Frälsningen, befrielsen gäller från ett andligt slaveri som vi alla är fångslade i, till ett liv tillsammans med Gud själv.

”Från Egypten kallade jag min son”, de orden gäller dig också. Vi är alla Guds söner och döttrar och Gud kallar oss ut ur slaveriets Egypten, ut ur syndens Egypten till ett nytt liv som Jesus har befriat oss till.

Nu uppfylls de uråldriga profetierna ett efter ett, Gud besöker sitt folk. Guds frälsningsplan gick inte om intet, trots ondskans desperata försök att krossa den i dess linda. Gud hade förutsett allt och vidtagit de rätta måtten för att planen skulle fortsätta.